

б) Графічний підхід – дозволяє визначити зону нормального рівня безпеки, зону критичного рівня та передкризову зону. Критичні значення вихідних показників визначаються виходячи з умови мінімально припустимого рівня безпеки. Позитивними сторонами методу є можливість графічної інтерпретації результатів оцінки та розділення показників на групи стимуляторів та дестимуляторів. Недоліками є необґрунтованість вибору вихідної системи показників та діапазонів нормативних значень [1].

Таким чином, систематичне оцінювання рівня фінансово-економічної безпеки підприємства є запорукою його ефективної діяльності і розвитку та убезпечення від негативного впливу внутрішніх і зовнішніх загроз. Вибір же методичного інструментарію оцінювання рівня фінансово-економічної безпеки підприємства має здійснюватися управлінцями на основі зваженого підходу з урахуванням специфіки діяльності підприємства.

Література

1. Козаченко Г.В. Экономическая безопасность предприятия: сущность и механизм обеспечения: [монография] / Г.В. Козаченко, В.П. Пономарев, А.Н. Ляшенко. – К.: Либра, 2003. – 280 с.

2. Свіщ О.О. Аналіз методів оцінки фінансово-економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] // О.О. Свіщ. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>.

УДК 336.124

Глушко Аліна Дмитрівна,

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
кандидат економічних наук, старший викладач кафедри фінансів і банківської справи*

Песоцька Міла Вікторівна,

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Процес управління системою фінансово-економічної безпеки підприємства забезпечує мінімізацію ризиків, які виникають в процесі його діяльності. Актуальним завданням, яке має вирішувати будь-яке підприємство, є оцінювання ризиків і прогнозування фінансово-економічного стану з огляду виконання властивих йому функцій, впровадження заходів їх захисту від впливу різних внутрішніх і зовнішніх факторів.

Всі управлінські рішення в галузі забезпечення захисту фінансово-економічних інтересів підприємства, від зовнішніх і внутрішніх загроз, взаємопов'язані і мають прямий або непрямий вплив на результати його діяльності. Захист обумовлений сталістю органів управління підприємства на відповідних рівнях: забезпечити сталий економічний розвиток підприємства; нейтралізувати негативний вплив кризових явищ економіки; сформувати адекватну систему обліку фінансових потоків і зміцнити операційну ефективність системи контролю; забезпечити проведення робіт із захисту конфіденційності інформації, що становить комерційну таємницю тощо [1].

Головною метою системи фінансово-економічної безпеки підприємства забезпечення його стійкого і максимально ефективного функціонування, створення високого потенціалу розвитку і зростання в майбутньому.

Основними інструментами забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства в сучасних умовах є фінансовий аналіз та фінансовий менеджмент, включаючи фінансове планування і прогнозування, бюджетування, ризик-менеджмент.

Система фінансово-економічної безпеки підприємства повинна відповідати таким основним вимогам:

- функціонування в межах, визначених законом;
- забезпечення надійного захисту інтересів;
- прогнозування і своєчасне відвернення загроз фінансово-економічній безпеці підприємства;
- ефективне функціонування як у звичайних так і в надзвичайних умовах;
- наявність чіткої структури і функціональне розмежування повноважень керуваної та керуючої системи [1].

На забезпечення фінансової безпеки впливають наступні чинники:

1. Внутрішні: кваліфікація облікового і фінансово-економічного персоналу; кваліфікація і навички вищого керівництва підприємства; юридичне забезпечення експертиза договорів і контактів підприємства; ефективність системи внутрішнього контролю; касова, податкова і платіжна дисципліна; збутова і маркетингова стратегія підприємства.

2. Зовнішні: законодавча і нормативна база регулювання господарської діяльності; платоспроможність дебіторів; діяльність (протидія) державних органів органів місцевого самоврядування; активність кредиторів по затребуванню боргів; ефективні ділові відносини з фінансово-банківською системою (здатність і можливість залучати кредитні ресурси за мінімально можливою ціною); надійність партнерів і контрагентів [2].

Система управління фінансово-економічною безпекою підприємства має бути побудована таким чином, щоб окремі її елементи були спрямовані на нейтралізацію негативної або, навпаки, на використання позитивної дії зовнішніх та внутрішніх чинників збереження фінансової безпеки.

Система управління фінансово-економічною безпекою підприємства, в першу чергу, передбачає визначення та взаємоузгодження її тактики і стратегії.

Тактика фінансово-економічної безпеки – це найбільш гнучка частина системи фінансово-економічної безпеки, яка змінюється залежно від дії внутрішніх та зовнішніх загроз, зміни пріоритетності економічних інтересів тощо. Складність і мінливість економічної та соціальної ситуації вимагає застосування різноманітних тактичних заходів щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства [1].

Стратегія фінансово-економічної безпеки передбачає визначення мети і завдань системи фінансово-економічної безпеки, напрямів їх вирішення, а також форми і способів застосування відповідних сил і засобів, можливість їх перегрупування і створення необхідних резервів для нейтралізації та локалізації можливих загроз.

Стратегія фінансової безпеки підприємства має бути безпосередньо пов'язана з загальною та фінансовою стратегією підприємства. Домінантними сферами забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є стратегії:

- забезпечення росту прибутковості його власного капіталу;

- формування фінансово-економічних ресурсів;
- фінансово-економічної стабільності;
- безпеки інвестиційної діяльності;
- нейтралізації фінансово-економічних ризиків;
- безпеки інноваційної діяльності;
- захисту його конкурентної позиції;
- антикризова стратегія [3].

Стратегія фінансово-економічної безпеки включає методи та практику формування фінансових ресурсів, їх планування та забезпечення фінансової стійкості підприємства за ринкових умов господарювання. Реалізація цієї стратегії забезпечується завдяки досягненню її основних цілей.

Розробляючи стратегію, слід урахувувати динаміку макроекономічних процесів, тенденцій розвитку вітчизняних фінансових ринків, можливостей диверсифікації діяльності підприємства.

Таким чином, розробка методики управління системою фінансово-економічної безпеки підприємства, визначення основних її індикаторів та інструментів забезпечення, створення стратегії фінансово-економічної безпеки і виконання всіх вимог даної стратегії дозволить підприємству запобігти збитку від негативних впливів на його безпеку з різних аспектів фінансово-господарської діяльності, а також забезпечить контроль і балансування доходів і витрат.

Література

1. Карковська В.Я. Особливості управління системою фінансово-економічної безпеки підприємства / В.Я. Карковська // Електронний науковий архів Науково-технічної бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua>.
2. Михаліцька Н.Я. Управління фінансовою безпекою підприємства [Електронний ресурс] // Н.Я. Михаліцька. – Режим доступу: <http://www.rusnauka.com>.
3. Черевко О.В. Стратегічне управління фінансово-економічною безпекою підприємства [Електронний ресурс] / О.В. Черевко // Ефективна економіка. – 2014. - № 2. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.

УДК 336.124

Глушко Аліна Дмитрівна,

*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
кандидат економічних наук, старший викладач кафедри фінансів і банківської справи*

Репало Аліна Юрївна,

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансово-економічна безпека підприємства є динамічною ознакою, що змінюється під впливом чинників і загроз внутрішнього та зовнішнього середовища. Формування надійної системи фінансово-економічної безпеки підприємства забезпечує його стабільне функціонування і створює умови для зростання його економічного потенціалу. Враховуючи багатоаспектний та динамічний характер процесу управління безпекою, особливо актуальними є використання економіко-